

Schitterende dieren

Lawrence Osborne

Schitterende dieren

Vertaald door Paul Syrier

2018 Prometheus Amsterdam

Voor Kelly

Oorspronkelijke titel *Beautiful Animals*

© 2017 Lawrence Osborne

© 2018 Nederlandse vertaling Uitgeverij Prometheus en Paul Syrier

Omslagontwerp Sander Patelski

Foto omslag Eric Zener/Hespe Gallery, *Back Into It*

Foto auteur Christopher Wise

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

www.uitgeverijprometheus.nl

ISBN 978 90 446 3580 5

Er is geen schip voor u, geen weg.
Omdat u uw leven hier hebt vergooid, in deze kleine uithoek,
hebt u het overal elders in de wereld vernietigd.

– Kavafis

Hydra

Eén

Hoog op de flank van de berg boven de haven sliepen de Codringtons door de droge juniochtenden heen in hun villa die werd beschadwd door cipressen en door zonweringen die over de deuren waren neergelaten. Ze lagen in de pracht van hun pyjama's te midden van hun Byzantijnse iconen en schilderijen van Hydriotische zee-kapiteins, zich niet bewust dat hun dochter Naomi de gewoonte had aangenomen vroeg te gaan zwemmen, dat ze zich in de koelte van haar kamer een uur voor het begin van de dag aankleedde, half weerspiegeld in een kaspiegel. Ze trok een batisten hemd met omgeslagen manchetten aan en deed een leren veterhalsband om, slingerde een kleine strandtas van spijkerstof over haar schouder en liep omlaag over de witgekalkte trap die aan de voet van het huis van haar vader uitkwam. Ze liep naar de haven over een web van smalle trappen, langs plateautjes met ijzeren tralies en een onverhoeds uitzicht op de zee, waar de stenen gewelven de nachtelijke koelte vasthielden; de verwilderde stukjes land met hun borden *Poleitai* en echtelijke slaapkamers nu blootgesteld aan de hemel en gevuld met roerloze vlinders.

Beneden, aan de rand van het stadje, kwam Naomi langs Hotel Miranda, waar een anker en ankerketting tegen een muur waren

gebonden en zich een deur bevond die toegang bood tot een besloten tuin, verzonken in een blauwe gloed van plumbago. Op de tree zat een priester alsof hij ergens op wachtte, en hij knikte tegen haar. Ze kenden elkaar zonder elkaars naam te weten. De heilige baard die dezelfde bleef, het meisje dat daar met geluidloze stappen de ene zomer na de andere liep alsof ze niets om zich heen hoorde. In het speelgoedhaventje liep ze, zonder bij de cafés te blijven staan, om de te dure jachten heen. Ze liep omhoog boven de toeristenhaven en over een pad boven de zee het stadje weer uit, aanvankelijk geluidloos op haar espadrilles, daarna zingend en haar eigen stappen tellend. Ze kwam langs een rij kanonnen die in de muur waren ingemetseld, het monument voor Antonios Kriesis, langs door de wind aan flarden getrokken aloë's die als totems uit de flank van de heuvel hingen. Ze liep in noordelijke richting langs de kust over een pad dat naar de kleine baai, Mandraki, leidde, een plaats waarvan haar stiefmoeder vaak zei dat het water er nooit bewoog. Ze was er nooit achter gekomen waarom er langs het pad hopen geroeste machinerie lagen, boilers en balken, cementmolens die lang geleden tussen de bloemen waren gedumpt.

Op de kam van de heuvel boven Mandraki stonden een paar imposante villa's met lange muren eromheen, de deurkloppers in de vorm van hoofden van Athene. Eronder stond aan de baai een vervallen, klein hotel, het Mira Mare, waar op het strand een klein watervliegtuig op het droge was getrokken en waarvan de ramen met schermen waren bedekt. Skeletten van parasols zonder stro lagen ordeloos op het terrein achter het strand, maar voorbij Mandraki was het pad niet bezoedeld. Het kronkelde langs heuvelflanken met struiken in de richting van Zourva en daar daalden weidse velden met stenen in een bijtende wind af naar het water. Het water was koud en bijna zwart voordat de zon hoog genoeg kwam om het te verlichten. Dit was de plek waar Naomi altijd zwom, soms half in de hoop te sterven, tot ze het te koud kreeg om door te gaan en haar vingers verdoofd raakten.

Ze vertelde haar vader en Phaine nooit over haar zwempartijtjes

in de ochtend en ze hoefden het ook niet te weten. Wat zouden ze hebben gezegd? Eenzaamheid was een waarde die niets voor hen betekende. Ze zouden niet hebben begrepen dat ze elke ochtend dezelfde lusteloze en vage verwachting voelde, dezelfde onbevredigdheid over het tempo van de wereld zoals zij die kende. Soms dacht ze dat ze deze eeuwige teleurstelling sinds haar kindertijd had geïnternaliseerd, hoewel ze nooit helemaal de vinger kon leggen op de onbewuste reden die ze hiervoor had. Of misschien lag het aan het eiland zelf. De zomers die steeds maar doorgingen, de middagen die te heet waren voor zuiver dierlijke activiteiten. En nog erger dan dit alles: de bejaarde bohemiens met wie haar vader en stiefmoeder omgingen. De verdovende leegte ervan ergerde haar niet eens: ze voelde zich verheven boven zowel hedonisme als toerisme, maar zonder zichzelf een alternatief te kunnen suggereren.

Daarna liet ze zich op de stenige helling tussen de wespen opdrogen. Ze schreef in het dagboekje dat ze bij zich had terwijl aan de overkant van de zee-engte de lage en veelbelovende schaduw van het vasteland lag. Achter de nevel lagen Argolis en de steiger van Metochi, beide te ver om ze echt te kunnen zien. Gewoonlijk was het ongeveer acht uur als ze naar Mandraki was teruggelopen en het hotel binnen zwierf op zoek naar koffie. Hoog boven de inham tilden ruwe berghellingen in het eerste zonlicht een wit heiligdom omhoog. Ze had zich in haar kindertijd altijd voorgesteld dat er heiligen woonden, door de winden geteisterde kluizenaars. Ze hadden zich echter nooit laten zien. De jongens die op de strook zand de parasols opzetten en ligbedden in rijen opstelden kenden haar langzamerhand. Het geflirt was opgehouden en ze bezagen haar nu steeds meer met chagrijnige scepsis omdat ze honderdeen keer hun avances had afgeweerd.

Niet lang daarna werd haar blik getrokken door de rijen marineblauwe handdoeken die in de hitte over de ligbedden lagen uitgespreid. Het was armoedig maar geïsoleerd; soms was het eerste de prijs voor het laatste. De baai was zo klein dat de oceaan ertegenover vergeleken met het benauwde strand de intensiteit van een blik door

een groothoeklens bezat. Er waren trouwens al twee vrouwen aangekomen, vanaf het pad omlaag geklauterd met hun strandtassen; hun strohoeden trilden terwijl ze zich met de bedachtzame behendigheid van torren voortbewogen.

Ze installeerden zich op twee ligbedden en de jongens kwamen op hen af met dienbladen ijswater. Het was duidelijk dat ze daar elke dag kwamen en dat het personeel hen goed kende. Ze namen er waarschijnlijk zowel ontbijt als lunch en daartussen een overvloed aan alcoholische drankjes, want het gedrag van de Grieken had iets familiaars. Het hotel was stervende, betalende niet-gasten waren van even wezenlijk belang als gasten. Het waren een oudere en een jongere vrouw, duidelijk moeder en dochter. Naomi herkende hen echter niet van de eindeloze party's waar haar vader en stiefmoeder werden uitgenodigd en waaraan ze zichzelf ook onderwierp omdat er verder niets te doen was op het eiland. Ze waren dus niet beroemd en ze hoorden niet bij de Mooie Mensen en Jimmie en Phaine kenden hen waarschijnlijk evenmin. Maar daar waren ze, hun koffie drinkend uit grote blauwe koppen en de vliegen verjagend met – hoe verzin je het – een stel tropische vliegenmeppers van paardenhaar. Het meisje was opmerkelijk fijngebouwd, slank, haar van gesponnen goud, te wit voor die zon, waardoor haar ogen een nog wanhopiger en begeriger uitdrukking kregen. Als het licht ze raakte gaven ze de onmenselijke gloed van blauwe cameeën af. De vliegenmeppers waren vermakelijk en ze keurde hen inwendig goed, zelfs toen de accenten naar haar toe dreven en leken te suggereren dat het Amerikanen waren. Dat waren ze ook, en voordat ze hun koffie ophadden hadden ze opgekeken naar het Britse meisje met haar yoghurt met honing op een houten honinglepel en stroomden hun ogen vol met een lichte en huiselijke nieuwsgierigheid. Jij ook in Mandraki?

De vrouwelijke helft van het gezin Haldane had de inham ontdekt op de allereerste dag dat ze met de boot vanuit Piraeus waren aangekomen. Ze hadden met zijn tweeën een lange wandeling om het

eiland gemaakt, zonder meneer Haldane, en als Amy er even over nadacht zou ze zichzelf moeten toegeven dat ze altijd haar beste ontdekkingen deed als haar echtgenoot er niet bij was om de pret te bederven.

‘Samantha heeft het gevonden – ze heeft het de schoonmaakster van de villa gevraagd, heel slim van haar. Maar ik denk dat jij hier eerder was dan wij.’

‘Ik kom hier al jaren,’ zei Naomi bewust verveeld.

‘Dus je weet...’

Het meisje was jonger dan Naomi, misschien negentien of twintig tegen haar vierentwintig jaar, en haar blik was vast en koel; misschien net zoals zijzelf een onderzoekster van menselijke wezens en hun rampen.

‘Woon je hier?’ vroeg ze, waarmee ze haar moeder op rustige toon interrompeerde.

‘Mijn vader heeft hier een huis. Hij heeft het sinds de jaren tachtig.’

‘Hemel,’ zei de moeder. ‘We zijn een expert tegen het lijf gelopen. Zit hij hier echt al zo lang? Dan moet je hier zijn opgegroeid.’

‘De zomers.’

‘De zomers op het eiland. Wij hebben een zomerhuis op een eiland in Maine, bijna zo mooi als dit hier. Maar we zijn New Yorkers. Misschien kennen we je vader?’

Ze was een beetje al te toeschietelijk en Naomi moest haar iets afremmen.

‘Ik denk het niet. Mijn vader en stiefmoeder zijn sociaal gesproken nogal vreemd.’

‘Mijn man... Hij is aan het herstellen van een ongeluk. Hij is hierheen gegaan om bij te komen, en het leek geen slecht idee. Hij is al aan de beterende hand... Vind je ook niet, Sam?’

‘Hij loopt al op zijn kapotte voet.’

Naomi verhuisde naar het ligbed naast de hunne. Ze ging languit liggen en de manier waarop ze haar lichaam etaleerde trok de aandacht. Een narciste, dacht de moeder.

‘Ik spreek Grieks,’ zei Naomi glimlachend. ‘Ik kan alles bestellen wat u wilt. Ze hebben een hoop dat niet op de kaart staat.’

De moeder keek omhoog naar het personeel bij de bar en haar mond trilde.

‘Yoghurt?’ mompelde ze, wijzend op de resten van Naomi’s ontbijt. ‘Ik heb wel zin in yoghurt.’

‘*Yaourti,*’ riep Naomi op scherpe toon. ‘*Me meli.*’

De hitte kroop in hun nek en toen ze zich achter hun oren had genesteld weigerde ze haar kalme greep te slaken. Twee bomen staken hoog uit op de kam van de heuvel, brandend in hun eigen grijze licht. Ze voelden dat eronder nog honden lagen te slapen, hoewel ze niet zichtbaar waren, en Naomi vroeg zacht wat er met meneer Haldane aan de hand was.

‘Hij is in de dierentuin in een kooi met varanen gestapt,’ zei het meisje met een uitdrukkingloos gezicht, ‘en een heeft er in zijn voet gebeten. Hij heeft de pezen doorgebeten en ze hebben allerlei bacteriën in hun speeksel.’

‘Sam, alsjeblieft.’

De waarheid was dat hij van een ladder was gevallen toen hij in de buurt van Blue Hill een kas had geschilderd.

‘Het is doodgênant. Jeffrey is toch zo dom met ladders. Hij heeft zijn heup én zijn voet gebroken.’

‘Geen varanen?’

Amy keek naar haar dochter. ‘Ik geloof niet dat die er iets mee te maken hadden.’

‘Hij heeft een maand in een rolstoel gezeten,’ zei Samantha, ‘en nu zit hij op een eiland zonder auto’s of motorfietsen. Hij zei dat dat nu juist goed was: hij zou dan wel moeten lopen. Maar nu we hier zijn...’

‘Hij zit alleen maar de hele dag in zijn stoel te schilderen.’

‘Tja,’ zei Naomi omhoogkijkend naar de hemel. ‘Het valt niet mee hier iets anders te doen. Ik doe hetzelfde.’ Dat was een leugen, maar voor zover ze kon zien hadden ze dat niet in de gaten en het kon haar niet schelen als dat wel het geval was.

Ze praatten een tijdje. Het was het gebabbel van mensen met eenzelfde sociale positie die door een gemeenschappelijke taal subtiel van elkaar werden gescheiden. Zeevogels cirkelden boven hen en er klonk geen muziek: de bouzouki voor de toeristen was nog niet nodig. Ze hoorden alleen het water tegen de rotsen bewegen, en de eerste krekels die zich roerden nu de zon de heuvelflank op kroop. De hitte die alle levende dingen in beweging bracht. Amy ging ten slotte achteroverliggen en zonk weg in haar comateuze zonnebad en de twee jongere vrouwen besloten samen naar de rotsen buiten de inham te zwemmen. Ze daalden af naar het water in een zon die nu op hun gezichten brandde en lieten zich samen in het water glijden. Ze zwommen heel rustig en terwijl ze met hun handen onder het oppervlak peddelden leek het Naomi dat ze vanaf het allereerste moment onbewust een verstandhouding als kameraden hadden gekregen. Je wist nooit waarom, maar Samantha – ze kon haar evengoed Sam noemen, dat deed haar moeder ook – was koel en onaangedaan op een manier die nieuw voor haar was. Ze was het oudste kind van een rijke vader die, afgezien van zijn geërfde geld, een gepensioneerd journalist was. Haar vijftien jaar oude broer zat daar ook in die gehuurde villa en speelde schaak met meneer Haldane. Sam bekende dat ze niet echt mee had gewild, maar zoals altijd had haar moeder erop gestaan. Via vrienden in New York hadden ze het volmaakte huis gevonden.

‘Het is in de buurt van Vlychos, maar ik neem aan dat je het kent. Er staat een ezel in de tuin. Dat vind ik cool.’

‘Een ezel?’

‘Nou ja, soms is hij er en soms niet.’

‘Ik denk dat ik weet welk huis het is. Het is het huis van Michael Gladstone.’

‘Dan ken je het inderdaad. Hij heeft het al jaren. Pap zegt dat het het beste huis is dat hij ooit heeft gezien. Maar volgens mij bedoelt hij dat het het beste huis is waarin hij ooit invalide is geweest. En jij?’

‘Wij zitten hoog boven de haven. Mijn ouders hebben het gekocht toen ze nog jong waren en Leonard Cohen er nog woonde.’

‘Slim van ze.’

‘Ze hebben gewoon zitten rekenen,’ antwoordde Naomi. ‘Zo zijn mijn ouders.’

Ze zwommen langs een steiger die op zijn zij in het water hing en werd omgeven door afval: ijzeren paaltjes met ingewikkelde ornamenten, felgroene visnetten en haspels voor vislijn. Het was alsof er die winter hele dorpen door hevige windstoten waren vernield en de restanten over de kust waren verspreid. Waar het pad de eerste hoek omsloeg lagen hopen afgedankte machinerie. Hier stapten ze uit het water, gingen op een heuveltje van puin liggen en keken achterom naar het strand. De chagrijnige rijen ligbedden zagen eruit als weggegooid speelgoed of afgedankt materiaal, identiek aan de hopen troep achter hen. Het was wonderlijk, alsof de plek elk moment voor altijd verlaten kon worden. De wegwijzers omvergegooid, de steenachtige oranje vlekken in het oppervlak van de rotsen. Zelfs het herbouwde fort boven hen, als het dat was, zag eruit als iets wat in de wind was opgegooid. En toch blonk daarboven het witte onderkomen van heiligen in het zonlicht.

Sams moeder was uiteindelijk door een van de jongens benaderd en praatte onnodig glimlachend met hem. Je wist het maar nooit met moeders. Naomi’s eigen moeder was al een hele tijd dood en de vrouw die precies op dit moment ver weg op de berg in de armen van haar vader lag te slapen was een heel ander verhaal. Maar Amy had aanvankelijk normaal geleden, en nu zat ze daar te flirten met die strandjongens met hun schorten. Kwam het doordat haar man deze zomer een kapotte voet had?

Ze draaide zich naar Sam om.

‘Je kunt het goed vinden met je moeder – ik ben jaloers. De mijne is een stiefmoeder. Ze is niet kwaad, maar ze is niet van mij. Soms is het vreselijk om met haar te maken te hebben.’

Nadat Sam met een ‘Wat naar’ haar medeleven had laten blijken vertelde Naomi haar in enkele zinnen het verhaal. Haar vader was kunstverzamelaar en filantroop. Omdat hij veel mensen kende, en veel kunst kocht, was hij het middelpunt van de geagiteerde

aandacht van veel mensen. Haar stiefmoeder was een Griekse, uit Kifissia in Athene, maar de familie Kyriakou had altijd in South Kensington gewoond.

‘Ze is jonger dan die van jou,’ ging Naomi door, ‘en komt uit een illustere familie van militaire fascisten. Ik mag je moeder. Ze zegt wat ze denkt.’

‘Is dat goed?’

‘Het is niet slecht. Er zijn ergere dingen. Zeg jij wat je denkt?’

‘Niet altijd. Zeggen militaire fascisten dan niet wat ze denken?’

Het was makkelijk Naomi te laten glimlachen, maar de glimlach kwam er nooit helemaal uit. Ze leek hem in te houden zoals een kind aan een vlieger trekt.

Sam keek omhoog naar het zenit van de hemel, waar geen enkele oneffenheid te zien was. Op deze plek hoorde je de geringste geluiden in de verte. Het gesjirp van een krekkel in een scheur in een muur een kilometer verderop, golven die echoden in een ongeziene inham. Maar als de wind opeens opstak overstemde hij al het andere en was er alleen nog het melancholieke ruisen van de salie die als een kleed over de flanken van de heuvel lag en huiverde als aangegrepen door een geheel eigen angst. De Haldanes zouden tot het einde van de zomer hier blijven en al die tijd zou Sam de minuten aftellen, en trouwens ook de zonsondergangen. Misschien zou ze zelfs een vriendje vinden, een zomerbevlieging. Dergelijke dingen gebeurden normaal gesproken. Of anders, als er geen vriendschap met Naomi zou opbloeien, zou ze gewoon alleen zijn en in haar kleine witte kamer achter Kamini zo’n honderd romans lezen. Als het zo zou blijken te gaan zou ze het niet erg vinden. Alles was beter dan een zomer in de stad, een bezoek aan de grootouders in Montauk, het van dag tot dag voortdobberen, waartoe vrije tijd in bibliotheken altijd leidde. Ze maakte zelden nieuwe vrienden in de stad, en ze had haar buik al vol van de oude. Wat ze er hoe dan ook nooit vond was een vriendin met een scherp kantje. De meisjes van haar eigen leeftijd waren vervelend eenvormig, alsof een mensenfabriek ergens midden in het land ze volgens een goedge-

keurde blauwdruk had uitgespuugd. Nu had ze opeens iemand gevonden die anders was.

Ten slotte stonden ze op en liepen terug naar het café onder het rieten afdak, waar in de schaduw een tafel was gedekt: een fles wijn van Santorini en een tomatensalade met zwarte olijven. Dat had de moeder geregeld. Door de wind werd het alweer een tikkeltje sinister. Sam wees met enig misbaar het brood af dat haar werd aangereikt. Ze zei dat ze niet tegen gluten kon.

‘*Eviva,*’ zei Amy en ze hief haar glas. ‘Dat heb ik gisteren in de haven geleerd. Proost, toch?’

‘*Eviva,*’ zei Naomi en ze klonk met haar en daarna met Sam. ‘Er is er nog een die u moet weten. *Na pethanei o charos,* moge de dood sterven. Dood aan de dood!’

Ze aten wat baklava en dronken zwarte koffie en spraken af samen terug te lopen naar de haven. De schaduwen rond de cipressen waren trouwens langzaamaan gaan schuiven en toen ze op weg gingen vonden ze het uitstekend geen woord te zeggen tot ze een hoek omsloegen en de eerste huizen van Hydra zagen.